

Titl. "Biblioteca Universității" Regele Ferdinand" I és ortlapja
Sibiu

451241

Atențiune!

Scutit de taxa poștală conform
aprobării Dir. Gen. a P. T. T.
No. 72134/1939.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ORSZÁG VILÁG

1940. IX. 15. XXIX. évf. 18. sz.
(Bejegyzve: Trib. Arad, Secția III-a
Con. Dos. Nr. Pres. 8. 1938 2.)

„Hűséget esküszöm...”

Nyulánk alakjával, friss fiatalságával, mint beteljesülő ígéret került előtérbe Őfelsége I. Mihai, Románia új uralkodója. A tanulás, a készülődés, az előkészítés korszaka eddigi jellegével megszűnt, most elkövetkezik az az idő, amikor Mihai király valóban értékesíteni tudja azt a tudást, azt a felkészültséget, amelyről már annyiszor tett tanúságot a multban és amitől az ország lakossága valósággal csodákat vár.

A fiatalság királya lépett személyében trónra, a fiatalság királya, aki nemcsak az ország alattvalói hűségét, de a fiatalság szívét, szeretetét, odaadását is bírja, tul a királynak kijáró hódolaton. Mihai király már azzal a tudattal lép trónra, hogy királynak lenni, a huszadik század negyvenes éveiben éppenséggel nem jelenti azt a ragyogó, de semmitmondó mesevilágot, amiről, mint kis királyfi hallott — csak úgy, mint gyermektársainak milliói, — tudja, hogy

a kor királyának a kor emberének kell lennie és valóban, az ifjú király maga is a kor gyermeke.

Nem a palota különleges világának elzárkozottságában nevelkedett. Mihai király Őfelsége olyan szoros kapcsolatban állott más kisgyermek kora óta a való élettel, amelyen kapcsolatot az udvaron kívüli világgal csak Harun al Rasidok tartottak fenn. Tanulmányait úgy végezte, hogy számos, éppenséggel nem főuri származású gyermek vette körül, tanárai éppen úgy foglalkoztak vele, mint kis iskolatársaival, s feltárták előtte a nagyvilágot olyannak, amilyen és nem úgy, ahogyan azt kendőzni szokták. Később, amikor a gyermekből már-már ifjú serdült, Mihai király megismerte a táborozó, természetvilágában foglalatосkodó ifjuság életét, résztvett a fiatalság számára szervezett, testet lelket fejleszteni kívánó mozgalomban s nem csak, mint legfőbb szemlélő nézte munkáját, bepillantást nyert — és hozzá a gyakorlaton keresztül, — abba a csodavilágba, ami a huszadik század lényege: megismerkedett a gépekkel és felséges keze éppen úgy olajtól csöpögött, mint bármelyik másik szerelőnek.

És elmondhatjuk, hogy ezek az olajfoltok, ez a „nem tiszta“ munka nemcsak, hogy nem ártott a fiatal uralkodó kezének, de valami különös, nagyszerű erővel itatta át lelkét. Mihai király nem úgy tekint az élet szürke robotjára, a mindennapi munkára, mint olyan valamire, aminek más célja nincs is, mint személyes jólétének biztosítása.

Ez a király, ez az ifjú uralkodó saját keze munkájával tisztelte meg a kétkézi munkások foglalkozását és bizonyította be, hogy értékelni tudja a legegyszerűbb polgár fáradságát is.

Mihai király a fiatalság királya. Szeretettel és várakozással ünnepli az ország új nemzedéke trónralépését. Az ifjú király a fiatalság jóhiszeműségét, fejlődni és fejleszteni vágyását viszi magával a trón magasába, a fiatalság lendületét, s ez a szellem ebből a magasságból sokszoros erővel hathat termékenyítően és ösztökélően az ifjuságra . . .

A mi mindennapi gondjaink

Nem tuloz az, aki azt állítja, hogy még soha sem feküdt meg ennyire a gond, a nyugtalanság az embereket, mint mostanában. Soha annyi gondterhelt embert nem lehetett látni, mint manapság, amikor csak panasz, csak zokszó hallatszik, ha két ember találkozik az uccán. A lelkeket valami beteges nyugtalanság üli meg és legjellegzetesebb kortünet az az ideges sürgés-forgás, az a céltalan és mégis szüntelen mozgolódás, amellyel az emberek egyik helyről a másikra vándorolnak, ahogyan mondani szokták „keresik a helyüket“.

Manapság már fel sem tűnik, ha az uccán magában beszélő, gesztikuláló férfit, vagy nőt látunk

s amit azelőtt valóban súlyos betegség-tünetnek találtunk volna, ma mint érhető jelenséget könyveljük el. „**Ideges szegény**“ — mondjuk és magunkra gondolunk, a magunk idegességére, a gondjainkra, panaszainkra, bajainkra és megértjük a magában beszélőt, — ha ugyan nem kezdünk el magunk is önmagunkkal beszélgetni erről a kérdésről.

Olyan jelenségek ezek, amelyek nem ismernek nemzeti-ségi, vagy faji különbséget, mindenkit egyaránt felkeresnek és semmiféle ügyeskedéssel nem lehet lekerülni ragályosan terjedő megnyilatkozásait. A világon uralkodó válsághangulat mind általánosabbá válik és semmit sem segít ezen az a körülmény, hogy napról napra nehezebbé válik a megélhetés. Mert ez az:

a mindennapi falatért már nemcsak dolgoznunk kell, de gondot okoz az is, hogy a megkeresett pénzből holnap megtudjuk-e venni azt, ami tegnap még méregdrágán megvásároltunk.

A drágaság hullámhegyét már nem is tudjuk követni. Magasba tornyosul és keresetünk a hullámvölgyben marad közben. Elképzelhetetlen eltolódások mutatkoznak kereset és szükségletek között, az igényekről már nem is beszélve, mert az igényeket ki sem lehet elégíteni. A legfontosabb szükségletek fedezése magábanvéve olyan bűvészmutatvány, amely igénybe veszi az emberek anyagi és erkölcsi erőinek minden cseppjét.

Örömmel látjuk, hogy az új kormányzat első feladatai közé tartozik a gazdasági élet nagy eltolódásainak kiegyensúlyozása. Bizonyos összhangot, bizonyos egyensúlyi helyzetet akarnak megteremteni — igen helyes érzéssel, mert
így már nem mehet sokáig.

Az árak játékának mai állása mellett még csak áthidaló megoldás sem létezik más, mint a kormányzat célul tűzött ki, nevezetesen

a fizetések összhangbahozatala a drágasággal.

Ami a fogyasztóképesség növelését jelentené — egyetlen lehetőséget a termelési folyamat végzetes megakadályozásának feltartóztatására.

A drágaságot ma már nem lehet ármeghatározással és az üzérkedés elleni harccal letörni. Mindenképpen növelni kell a fogyasztóközönség jövedelmét, hogy ezzel a felvevőképességet növeljék, ami egészségesen befolyásolja majd a termelési folyamat körforgását. A cél az, hogy ha kell lát-szólagos pillanatnyi áldozatok lárán is, de

lélegzethez kell juttatni a gazdasági életet,

amelynek légzését az emelkedő árak meredekén való felfelé kapaszkodás alaposan kifulladásztotta. **Levegőt!** — és ha ez sikerül, akkor a fizetések növelésével járó látszólagos áldozatok is megtérülnek úgy a közhivatalnokok, mint a magánalkalmazottak vonatkozásában...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Rasszaság és Jáság

(Beküldött kézirat)

Muszáj nevetni! — mondják argo nyelven. Avagy miegyebet is csinálhatna az ember, amikor olyasmit olvas, hogy minden esztendőben megtartották a faji gyűlölet elleni kongresszust, két évvel ezelőtt Párizsban 300 delegátus részvételével, miként a tudósítás mondja: **hogy megerősítse a világot emberi és emberbaráti érzéseiben“.**

Muszáj nevetni... mert lehet úgy is nevetni, hogy az embernek közben a könnyei hullanak. A legraffináltabb regényírók, szónokok és szinpadi szerzők gyakorta fordulnak ahhoz a művészi fogáshoz, hogy a legnagyobb tragikum közepette valami hirtelen derűt csillantanak meg és ilyenkor a riktó kontraszt sokszorosára fokozza a tragikum hatását.

„Hogy megerősítse a világot emberi és emberbaráti érzéseiben...!“ Mert persze a világ tele van emberi és emberbaráti érzéssel, csak meg kell őt ebben erősíteni. Evégből jött össze a földgömb különféle tájékairól 300 igen kiváló, derék uriember, meg kellett hallgatni néhány magasztos szónoklatot és egypár sikerült pohárköszöntőt, azután nyugodtan haza lehetett ismét utazni: **a világ meg van erősödve az ő**

emberi és emberbaráti érzéseiben. Még ez a kicsi hiányzott hozzá.

Mióta folyik már ez az önáltatás a világon? Mióta hisszük mi apró-cseprő széplelkek, hogy ami évezredek óta nem sikerült, az nekünk majd sikerülni fog. Mi meg fogjuk szelidíteni az emberi bestiát, amelyet nem tudott megszelidíteni Konfucse és Laocse, Mengcse és Buddha, Manu és Zarathustra, Sokrates és Solon, Seneca és Marc Aurél, Műzes és Hilel, Jézus Krisztus és Szent Agoston, Mohamed és Spinoza, Lessing és Goethe, Kant és Tolstoj és számlálatlan ezrei Isten küldötteinek, akik

jóságra és szelidségre, türelemre és bölcsességre tanították az embereket.

Reméljük, hogy néhány röpirattal majd elérjük az embereknél azt, amit nem tudtak náluk elérni a Védák és az Upanisádok, a Mahabarata és a Harivansa, az Ótestamentum és az Újtestamentum és az a szédületes tömege a jóra, szépre és nemesre való oktatásoknak. Óh mi szegény kódlovagok, hogyan fujja el a gyülőlködés harsonáinak egyetlen kis lehelete az egész ötezeréves erőlködés minden eredményét!

Egy picinyke érdek és vége az egésznek!

Mint a régi történetben az idomított macskák, aképpen táncolnak az emberek, a nagy oktatók és dresszirozók tanítványai, de csak el kell előttük ereszteni egy egeret és vége a „**Wunder der Dressur**“-nak, egy szempillantás alatt felejtve minden és összeomlik a végtelenül hosszú időn át tartó idomítás minden eredménye!

Mi az hát, amit a nagy Tanítóknak köszönhet az emberiség, ha a szemünk előtt megnyilatkozó valóság a vanitatum vanitasnak ilyen szörnyü képletét mutatja? Néha ugylátszik, hogy semmit se köszönhetünk ennek az óriási szellemi és erkölcsi munkának és hogy egy éber kukoricacsősz többet jelent a társadalom békés rendje érdekében, mint valamennyi morálprédikátor együttvéve. Hiszen

a jóság és a tisztesség egyáltalában nem a nagy Tanítók által tanított ugynevezett civilizált emberiség specialitása.

Stanley megírja, hogy az afrikai őserdőn keresztül, mérhetetlen veszedelmek között véghezvitt utazása során százszor is volt életveszélyben a babonás vadak között, akik soha még ő előttfe fehér embert nem láttak és mindig az mentette meg az életét, hogy mindenütt voltak a „**vadak**“ között tisztességesen gondolkozó, jóézésű és értelmes emberek, akiknek pedig semmiféle fogalmuk se volt róla, hogy évezredek óta a tanítók és papok, írók és bölcsészek, államférfiak és bírák mire tanították a fehérbőrű és sárgabőrű embereket. És ha ez így van, akkor

micsoda értelme és értéke van annak a roppant erőfeszítésnek és tengernyi munkának, amellyel jósággá akarjuk formálni a rosszaságot?

Ugy kell valahogy lennie a dolognak, hogy a jóság és a

rosszaság egy ősidők óta adott mennyiségben van képviselve az emberek világában, akárcsak a himneműek és nőneműek aránya. Bármit csináljunk is, nem tudunk rajta változtatni. Elpusztíthatunk az egyikből vagy a másiból annyit, amennyit akarunk, a természet megmarad a maga arányainál és csakhamar helyreállítja a maga rendjét. Valószínűleg nem is igaz, hogy most több a rossz ember, mint volt bármikor máskor, hanem az az igaz, hogy a jóságnak és a rosszaságnak is évadja van, amely a már megsejtett, de még kellően fel nem fedezett hullámelméletnek eleddig ismeretlen szabályszerűsége szerint tér vissza és tűnik el ismét a társadalmak életében. A nagy francia forradalomnak abban a stádiumában, amikor a dagályos testvériesülési igék voltak divatban, az emberek a sárga földig át voltak hatva e fenkölt érzelemtől és végig hátulgombolós ruhákban jártak, hogy az öltözködés és vetkőzés elemi funkciója közben is rá legyenek szorulva a testvéries segítségre és hogy módot adjanak e testvéries segítség magasztos erényének a gyakorlására. A gyönyörű idillből csakhamar borzasztó öldöklés lett és harisnyákat kötögető szomszédasszonyok eszelős örömríktásai közepette hullottak a fejek a fűrészpores kosarakba.

Igenis, matematikai valószínűsége, vagy talán bizonyossága van annak, hogy abban a társadalomban is, amelyet a gonosz butaság által megszállott emberek sokaságának tekintünk, semmivel sincs kevesebb jóság és derékség, belátó értelem, szóanalómérzet és segítőkészség, mint volt akkor, amikor ugyanezt a társadalmat az ilyen erények klasszikus hazájának tekintettük és a mai vádságnak csak az a magyarázata, hogy e szelid ösztönök megnyilvánulásának ma nincs meg a lehetősége.

Olvastam is, láttam is már hasonló jelenséget életemben.

Hyppolite Taine írja a francia forradalom történetében, hogy egy községbe egy dereglyerakomány összefogdosott papot hoztak, akiket mint a haza ellenségeit ádáz indulattal várt a parton a felbőszült tömeg és amikor a dereglye kikötött és rakományát partra szállították, a szárnalmas külsejű, elcsigázott papok látása egyszerre minden indulatot lefegyverzett, körülvették, vigasztalták őket, enni-inni adtak nekik és a borbélyok órákig borotválták a borostájukat. Amit pedig magam láttam, 1919-ben volt egy községben, ahol az előljáróság hivatalosan szólította fel a zsidókat, hogy hagyják el a községet, mert a lakosság gyűlölete ellen a hatóság nem tudja őket megvédelmezni. A zsidók az előljáróság intelmére együttes tömegben vonultak a vasuti állomásra, amelynek környéke feketéllett a tömegetől. Félelmesnek látszott a dolog és azután kiderült, hogy a tömeg bucsuzkodni jött a zsidó szomszédoktól, kenyeret, tojást, vaját, tejet, bort, tyukot, kalácsot hozott nekik utravalóul, sirt és fogadkozott, hogy ez ugye fog így maradni. Mintahogy három nap múlva valóban hivatalosan is visszahívták őket. Ime egy és egy-negyed évszázad távolában az emberek eredendő jóságának

két különböző társadalomban jelentkező ugyanaz a megnyilatkozása!

Nem igaz tehát, hogy aki az emberi jószágra építi reménységét, az olyan bankra állít ki csekket, amelynél nincsen követelése. Mindenkinek van követelése a Jóság-nál, de igaz, hogy a Gonoszságnál is. A valóság csak az, hogy a Gonoszság likvidebb, fürgébb, készségesebb, a Jóság ellenben rosszul adminisztrált, lomha, aluszékony intézmény, amelynek fü nő a küszöbén és be van rozsdásodva minden ajtaja és minden kilincse.

Akik a Gonoszság könyveiben vannak nyilvántartva, azok szakadatlanul együtt vannak, folytonosan lelkesednek, állandóan diadalmi kalamajkát járnak, szünet nélkül fujják a reklám harsonáit, minden napjuk népünnepély és dáridó. Mig ellenben a Jóság tábora tétlenségben gunnyaszt, pókhálók mögött várja a dolgok jórafordulását és minden évben egyszer csendes misét mondhat az emberiség lelki üdvössége érdekében.

(dr. K—l.)

Nem lehet elhallgatni

hogy milyen példás fegyelemről, milyen nagyszerű szervezettségről tett tanubizonyságot — nem először — ezekben a nehéz időkben a **Romániai Német Népközösség**. Az ittélő németek valóban népi közösségbe szerveződtek s ennek a közösségnek nemcsak kifelé való képviselőt a rendeltetése, de az is, hogy valóban egyetlen közösségbe tömörítse mindazokat, akiket kötelékébe felvesz, vagy akiket soraiban kíván látni. Több ez, mint politikai vagy társadalmi csoportosulás, több ez, mint egyszerű szervezkedés. Az összetartozásnak, az együttműködésnek, az önmaguk iránti bizalomnak nagyszerű példáját adják a romániai németek. Kétségtelen, hogy ebben a vonatkozásban eleven ható erőként érvényesül a hatalmas német birodalom messzesugárzó ereje, kétségtelen, hogy a németiség főjellemvonása — bárhol is éljen egy-egy német népcsoport, — a szervezettség és összetartás, — ám mindez csak magyarázata a ténynek, amely előttünk áll és amelyet bizony **minden más nemzetiség példaként követhetne**. Az ittélő magyarsággal annyiszor együttműködött német népközösség olyan egységes, hogy zárt soraiban hüvelyknyi rés sincs. Azt a bizalmat, amellyel vezetőik utasításait követik, a világ bármelyik hadserege megirigyelhetné. Társadalmilag, gazdaságilag, népművelődés tekintetében **zárt egységet képeznek** és bizony valamennyi viszonylatban megszűnnek az egyéni érdekek, amikor a közösség érdeke így kívánja. Mert felismerték, hogy az egyén legfőbb érdeke a közösség szempontjai szerint érvényesülhet csak és ezt a felismerést mindenki jó oktatásként fogadhatja, aki valamit is el akar érni a német fegyelmezettségből, egységből és erőből, amelyet népcsoportjuk képvisel.

generális személyében viharcállá Vezéc keült az ország éléce

A háboru vihara nem csak Európa nyugatán, nem csak a norvég fjordok világán száguldott keresztül, nem csak a La Manche vidékén tombol, nem: ez a háboru nem ismer határokat és távolságokat. Az egész Óvilág recseg, ropog vad tombolásában és ma már kétségtelen, hogy ez a harc világháboru, amelyből — ilyen, vagy olyan módon, — egyetlen ország sem vonhatja ki magát. Az Északamerikai Egyesült Államok százszámra készítetteti a hadihajókat és ezrével a repülőgépeket, Portugália újra szabályozza terménybevételét, Spanyolország új piacokra irányítja narancstermését, Irán, és Irak katonai tárgyalásokat folytat, Görögország katonai intézkedéseket tesz, Afrika felett repülőgépcsaták dunnak és Ausztrália lázasan fejleszti katonai erejét. Mindez pedig csak néhány kiragadott szemelvény abból a kavargásból, amelynek vihargóca ezidőszerint valahol Németország és Anglia között van s amelynek vihargyüri oceanokon, kilométermilliókon, hegyeken és végtelen síkságokon keresztül mindmesszebbre terjednek.

Az európai viharnak ebben a végzetes kavargásában állott Románia ügyeinek intézésének átvételével az élre Ioan Antonescu tábornok, a kormány elnöke és az állam vezetője,

a kitünő katona és széleslátókörű művelt férfi, akinek egyetlen célja, hogy biztos kezéből jó irányt kapjon az ország hajója. Nagy megtiszteltetés és embernek kijáró legnagyobb siker az, amit Antonescu tábornok pályájának ez a legmagasabb állomása jelent, ám kétségtelen, hogy ez a nyílt férfi, ez a kertelést nem ismerő katona nem a sikert, nem pályafutásának magasbaívelését nézte akkor, amikor magára vette a legnehezebb feladatot.

Antonescu tábornok öntudatosan, bátran vállalta a súlyos helyzetbe került ország vezetését és ezzel ismét bizonyoságot tett katonai erényéről, a rendíthetetlen, habozást nem ismerő elhatározottságról.

Mit jelent ma egy ország és hozzá egy válságbajutott ország ügyeinek irányítása, a felelősség vállalása, azt talán éppen Antonescu tábornok tudja legjobban. Az állam vezetése nem jelenti és nem is jelentheti csupán a diszórség tisztelgésének fogadását, nem jelenthet csupán csapatszempléket, fényes fogadásokat, kinevezéseket és kitüntetésosztogatást. Sokkal, sokkal többet jelent: kötelezettségben, felelősségben, munkában és az összes képességek maradéktalan felhasználásában.

Manapság még egy család ügyeinek vezetése is, néha leküzdhetetlennek látszó gondot jelent. A messze dörgő ágyuk szava beleszól a legbékésebb otthon csendes légkörébe is. A családfő a gondok piramisa alatt vergődik, harcol, küzd és nem tulzás, ha azt állítjuk, hogy naponta csodákat művel. Milyen munkát, milyen hihetetlen erő kifejtést kíván hát meg ezekben az időkben az államügyek átvétele, egyedül és személyileg való átvállalása.

Antonescu tábornok felismerte, hogy most, Európának ezen a részén nincs helye a meddő vitáknak, nincs helye a széthúzásnak, a látszólagos érdekekért harccal való erőszétforgácsolásnak.

Amikor a hajó viharba kerül, szó sem lehet arról, hogy vesztély idején a kapitány sorra kikérje a hajó valamennyi utasának véleményét, latolgassa a megállapításokat, megfontolja az indítványokat és tekintetbe vegye mindenki kívánságát, külön külön. A hajó kapitánya rendszerint viharos tengeren tölti életét, tudása nem elméleti, hanem a gyakorlatból fakad. A hajóskapitány feltétlen bizalmat követel magának és úgy harcol a kedvezőtlen körülményekkel, ahogy azt legjobb tudása parancsolja.

És a hajó utasai a viharban csak akkor lázadoznak és vitáznak, ha a parancsnoki hidon bizonytalanságot, félelmet, tájékozatlanságot tapasztalnak. Csak akkor nyugtalanok, ha a hajó parancsnoki hidja nem jelenti számukra azt, amit viharban és szélsőségekben egyaránt jelentenie kell: **a feltétlen biztonság zálogát.** Az utasok rendszerint csendesen meghuzódnak a viharban és rábizzák magukat a kapitányra és, ha látják, hogy keze erős, szeme biztos, tudása tökéletes — boldogan bizzák rá magukat arra, aki vállalja a felelőséget, vállalja érettük is a harcot, a küzdelmet.

Antonescu tábornok-államelnök az az ember, aki nemcsak parancsolni tud, de le is hajlik a parancsnoki hid magasából, hogy meghallgassa, milyen titkokat zug a viharos tenger és miről beszélnek a viharban utasai. Megteheti ezt, mert mindenki tudja, hogy nem tehetetlenségből, nem tájékozatlanságból teszi, hanem azért, hogy saját elhatározásainak helyességét igazolja. Ez a férfi nem csak vezetni tud majd, de meghallgatni is, nemcsak kormányozni, de ki tudja majd válogatni a legmegfelelőbb munkatársakat is.

Románia összlakossága várakozásteljes bizalommal figyeli **Antonescu** tábornok államvezető ténykedéseit, mert mindenki érzi, hogy

az Idő embere,

aki felismerte a körülményeket, a lehetőségeket és a tenni-valókat s olyan férfi, aki valóban élni tud a kezébe került hatalommal...

B É L Y E G Z Ó K E T
olcsón, jól és azonnal készít **Stampa** bélyegzőgyár, Arad,
Str. Eminescu 12.

Levegőt

az adófizetőnek!

Antonescu tábornok, államvezető-miniszterelnök rendeletet bocsájtott ki arról, hogy az adófizető közönséggel udvariasan, emberségesen kell bánni, hogy előzékenységet kell tanúsítani az államot fenntartó adófizetők irányában. Ezt a rendelkezést nemcsak örömmel, de elégtétellel is fogadja az ország közönsége, hiszen

adót fizetni amugy is olyan kötelesség, amit minden becsületes és jóérzésű polgár saját érdekében is gondolkodás nélkül teljesít.

Az, aki gondolkodik, tisztában van azzal, hogy adót fizetni akkor is kötelesség, ha nem állna háta mögött az állam végrehajtó szerve. Kötelesség azért, mert önmagát, a saját érdekeit támogatja, amikor a közösség számára anyagi lehetőségeket nyújt s lehetővé teszi azokat a megvalósításokat, amelyek végeredményében saját, egyéni érdekeit szolgálják.

Igen, a közönség nagy része, az adófizető társadalom kilencvenkilenc százaléka becsülettel teljesíti köztelherviselési kötelezettségét és örömmel veszi tudomásul, hogy a kormányelnök súlyt helyez udvarias kezelésükre. Am nem elegendő, az államvezető előtt lebegő cél eléréséhez ez a kétségtelenül nagy eréllyel megvalósítandó rendelet. Több, lényegbevágóbb intézkedés szükséges itt.

Mert nem elegendő, hogy ezentul udvariasan bánnak majd az adófizetőkkel, hiszen azért egyetlen polgár gondja sem lesz kisebb és helyzete könnyebb, ha körültekintő előzékenységgel, operett-dallamot fütüürészve viszik majd el feje alól a párnát és lakásából a butort. Nem a mosolyon mulik, hanem az általános szellemen, nem csupán a behajtás módzatain, hanem azon is, hogy létezik-e egyáltalában lehetőség a fizetésre.

Minden egyes pénzügyi közegnek valósággal lélekbuvárnak kell lennie, hogy megállapithassa, ki tud és ki nem tud fizetni.

Mert mindenkiben, aki képtelen eleget tenni köztelherviselési kötelezettségének, gonosztevőt látni, legalábbis nagy tévedés. A pénzügyi tisztviselőnek tudnia kell, hogy hol lehet engedékeny, hol adhat haladékot és, hogy hol kell kíméletlen szigorral eljárnia. Ehhez pedig az szükséges, hogy

a tisztviselők ide oda helyezgetése megszűnjék végre, hogy egy-egy tisztviselő alaposan kiismerhesse a feleket, akikkel dolga van. Az a végrehajtó, vagy adótisztviselő, aki már vagy öt, hat éve ismeri kerületének adófizetőit, tud-

ja azt, hogy ki kér jogosan haladékot, kinél lehet arra számítani, hogy meg is fizeti az elhalasztott esedékességet és, hogy ki az, aki csak ki akar bujni a kötelezettség teljesítése alól...

De még ez sem elegendő, ha magát az adófizetési rendszert nem egyszerűsítik. A bucarestii **Universul** a közteherviselés jelenlegi rendszerével foglalkozva, azt írja, hogy már csak a „**lélegzési bélyeg**“ bevezetése volt hátra és ennek a kemény bírálatnak valóban alapja van. Az **Ország-Világ** következetesen rámutatott azokra a káros következményekre, amelyekkel a tulbonyolult, tekervényes adózási rendszer jár. Hónapokkal ezelőtt felvetette az adófizetési rendszer egyszerűsítésének ötletét azzal, hogy

szűnjenek meg a sokféle bélyegek, illetékek, pótilletékek, adók és mellékadók.

Most, hogy végre erős kézzel nyultak bele ebbe a kérdésbe is, tűnjenek hát el a különböző bélyegek, amelyeknek sokfélesége csak a kibuvót keresők és egyéni hasznot hajszolók lehetőségeit növeli.

Most itt van végre az erős kéz, amely bátran és erélyesen belenyul majd abba a zürzavarba, amit **Antonescu** tábornok államvezető elsősorban megrendszabályozandó közszolgáltatnak minősített. Ez az erős kéz egészen biztosan elég erős lesz ahhoz, hogy megtisztítsa az ország pénzügyi szolgálatát, ezt az anggonszipolyozott főüteret, az élősdiektől...

— **SZOMBATON ISMÉT MEGKEZDŐDIK A KÖZUTI TÁRSASGÉPKOCSI FORGALOM.** Az aradi közüzemek igazgatósága közli, hogy az aradi közuti autobuszok egyelőre csökkentett létszámban, szombaton, szeptember 14 én újra forgalomba kerülnek. A vasutállomás és az ujaradi hid közti fővonalon négy, míg az 5., 9., 10- és 11-es vonalakon, vagyis Gáj, a textilgyári, Mikalaka és Kisszentmiklós felé csak egy-egy gép fog közlekedni. A szeptemberre vásárolt bérletek teljes hónapra érvényesek, vagyis azokkal annyiszor lehet utazni, ahány utat azok egy hónapra biztosítanak. A közeljövőben a lehetőségekhez képest kiegészítik az autobuszjáratokat.

K U N,

OPTIKAI ÉS FOTÓSZAKÜZLETE,
Arad, Bulev. Reg. Maria 10 szám

Csak az árak olcsók, minőségeink változatlanok

G O L D S T E I N L A J O S

mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújt **kosztüm és kabátujdonosságokban, selyem és mosóáruban.**

Str. Bratianu 2.

a csodaszerek ellen

Most talán valóban végeszakad majd annak a korszerű kuruzslásnak, annak a méltatlan hirverésnek, amellyel körünk „csodaszereit“ valósággal lakényszerítik a könnyen hívó közönségre.

Rendelet jelent meg, amely eltiltja a Diana sósborszesz, az Urodonal vesetisztító, Gastro-D és egyéb, hasonló „gyógyszerek“ félrevezető, népbütítő reklámozását.

Talán nem kell külön kiemelnünk azt, hogy mit jelent ez a rendelkezés, ami főképpen a falusi lakosságra gyakorolt megengedhetetlen befolyásolásnak vet véget, amikor lehetetlenné teszi, hogy az egyszerű falusiakkal elhitessék, miszerint ezek a „csodaszerek“ minden betegség ellen használnak, minden fájdalomra alkalmasak, minden kórt meggyógyítanak, mesés biztonsággal. Igaz, hogy

**soha sem hallottuk, hogy komoly orvos reuma ellen például sósborszeszt rendelt volna, vagy a csodálatos szer-
vezetfrissítő italokat írta volna elő használatra.**

De nem is az orvosi előírás, hanem

a hiszékeny emberek megszédítése kellett ezeknek a

akik ellen az Ország-Világ annyiszor szót emelt már. Szerénységet nem ismertek, olyanokat állítottak, hogy tulajdonképpen minden szavuk az emberi jóhiszeműséggel való visszaélést jelentette és nem számított, vajjon emberek ezrei szenvedik meg lelkiismeretlen játékukat, a fontos csak az volt, hogy gyűljenek a milliók...

Az új kormányzat legnagyobb érdemei közé tartozik és azt bizonyítja, hogy valóban ismeri a falu problémáit, az a tény, hogy hadat üzent a javasasszonyok, a falusi kuruzslók és csodadoktorok mesterségét nagyban és ügyesen szervezve folytató „csodaszergyárosok“ ellen.

A vénasszonyok fecsegését, a falusi borbélyok mesterkedéseit korszerű üzleti alapokra fektető gyárak kénytelenek lesznek tevékenységüket az egyszerű kereskedelmi forgalomra csökkenteni, ha ugyan egyáltalában nem tüntetik el készítményeiket a piacról.

Mert ehhez nem kellene kiméretlenül szigorú tiltó rendelkezés, mindössze annyi, hogy igazolják legalább egy részét annak, amit csodaszereikről állítanak. Kényszerítsék csak ezeket a nagyhangú dicsekvőket arra, hogy mutassák be, milyen gyógyító ereje van kotyvalékaiknak, amelyeket valószínűleg ártalmatlan keverékekből szabadalmaztatnak, s nyomban elválnak majd, mit ér a nagyszerűen behirdetett, sokszorosan védjegyzett „márka“.

Reméljük,

hogy az új rendszer most már gyökeresen kiirtja a könnyű és éppenséggel nem becsületes „kereset“ lehetőségeit. Az aradi kereskedelmi és iparkamara épp a napokban hozott nyilvánosságra ismét egy felhívást arról, hogy

a kereskedők és vállalatok ne engedjék magukat szípolozni állítólagos „inspektorok“ és más kétes személyiségektől.

Egészen bizonyos, hogy az ilyen felhívásokra, óvásokra és tiltakozásokra a jövőben nem lesz szükség, mert **Antonescu** tábornok, államvezető kormányelnök megtalálja majd a módját, hogy a lelküismeretlenséget kiirtsa a közéletből. Eddig minden erre irányuló szép szó csak írott malaszt maradt, valósággá soha nem válhatott az összeköttetések, a protekciók, a védelmi rendszer bonyodalmai miatt. Szükséges és feltétlen kívánatos az államháztartás bevételeinek körütekintő ellenőrzése, ám ez nem mehet zaklatásig és főképpen nem képezheti személyi érdekek kimeríthetetlen bányáját...

Arra, hogy ebben a vonatkozásban mik az államvezető-kormányelnök elképzelései, következtetni lehet az államgépezet egyszerűsítésére vonatkozóan tett megállapításából. Igen, ez az, aminek szüksége mutatkozik: az **egyszerűsítés**. Tulbonyolult, nehezen érthető, végrehajtható és éppen ezért nehézkesen ellenőrizhető volt eddig az államgépezettel kapcsolatos minden kötelezettség.

Ne kelljen a kereskedőnek, iparosnak, vállalkozónak jogásznak lennie ahhoz, hogy eligazodhassék a kötelezettségek és jogok világában.

Ne kelljen állandóan könyvtárnyi törvénykönyvet tanulmányoznia, számítani és ellenszámítani, reszketnie és ügyeskednie, ha eleget akar tenni adófizetői kötelezettségének. Legutóbb már pénzügyminiszteri nyilatkozat hangzott el arról, hogy egységesítik az adóterhek különböző megnyilvánulásait és ezzel Bucurestiből ismerték el, hogy

az Ország-Világ jó nyomon járt, amikor már hónapok óta azt sürgeti, hogy szüntessék meg a számtalan illeték-, adó- és bélyeg rendszerét és állapítsák meg azt az egységes adókulcsot, amelyet minden eladásnál alkalmazni kell.

Egyetlen alapot képezzenek a fogyasztás révén befolyó adóösszegek és azután a pénzügyminiszterium gondoskodik a bevételeknek a többi tárcák között való helyes elosztásáról.

Igen, többek között ez is az, amit **Antonescu** tábornok államvezetőtől vár az ország. Jobb közigazgatási szervezés, helyesebb munkaosztás és egyszerűsítés, minden vonalon egyszerűsítés...

Országos nagytakarítás

Külföldi lapok „vastábornoknak“ nevezték Antonescu kormányelnököt, az állam vezetőjét, aki valóban már első ténykedéseivel bebizonyította, hogy vaskézrel nyult az ország kormánykerekéhez. Első rendelkezései közé tartoztak azok a rendeletek, amelyeknek célja

a korrupció kiirtása az ország közéletéből, elsősorban pedig a közigazgatásból. Olyan rendeletek láttak napvilágot, amelyek kérlelhetetlen és szigorú új rendszer elkövetkezését jelentik s amelyek a vagyonfelülvizsgálattól, a közigazgatási ténykedés és az államgazdálkodás minden fontosabb ténykedéséig a múlt legszigorubb ellenőrzését hozzák. Az egész ország egyérmű helyesléssel fogadta ezt a magatartást és természetesen az, hogy

azok a vezetők, vagy kisebb állásban lévő illetve volt személyiségek is hasonlóképpen gondolkodnak, akiknek nincs mitől tartaniok az ellenőrzés miatt

és akik éppen ezért semmi sértőt nem találhatnak az államvezetés felelősségének vállalásánál nélkülözhetetlen eljárásban. A tisztességes kereskedők társadalma soha sem kifogásolta, sőt helyeselte mindenkor az üzérkedés, a tisztességtelenség, a harácsoló vagyonszerzés letörését. Ugyan ez a helyzet a közigazgatási tisztviselők vonatkozásában is, hiszen öntudatos közhivatalnok csak helyeselheti, hogy foglalkozásának jellegét és lényegét megtisztítják minden gyanús mellékgondolattól.

Mióta követeli az ország nemzetiségre és fajra való különbség nélkül a korrupció, a tisztességtelen ténykedések eltüntetését. Sok kísérlet történt már ebben az irányban és ha őszinték akarunk lenni, meg kell mondanunk azt is, hogy nem mindenkor a tisztességtelenség elleni hadjárat irányítói voltak a hibások a sikertelenség miatt.

Azok a rendszerek, amelyek ebben az irányban kísérleteztek, tehetetlennek bizonyultak.

A közélet erdejében annyi buvóhely, annyi kikutathatatlan zug volt, ahol mindenki, aki nem szereti a napfényt, meghúzódhatott. Annyi szempont és ellenszempont, annyi mellékkörülmény játszott közre, hogy az ország államéletének megbolygatása nélkül komolyan keresztülvinni a legszebben elképzelt ilyen természetű terveket, nem lehetett.

Most azonban, hogy az események teremtették meg az általános zaklatottság állapotát, hogy az állam élete mint megbolygatott hangyaboly zsong, olyan rendszer következett, amelynek egyrészt nincs mit felborítania, másrészt pedig csak ezen az uton teremtheti meg ismét az egyensúlyi helyzetet, a nyugalmi állapotot, amely az előjelek szerint jobb és biztonságosabb lesz, mint az eddigi.

Új alapokra fektetik az ország egész szervezetét.

A régi alapok megroppantak az események sodrában. Az új alapok pedig csak akkor lesznek megbízhatóak — és az új kormányrendszer minden törekvése az, hogy időtálló, szilárd, megbízható teremtse, — ha a közélet vérszivóját, az egészséges életerőt elszívó korrupciót most már valóban és véglegesen kiirtják.

Sajnos a sajtó, amelyet olyan alaposan megrendszabályoztak, eddig nem hallathatta hangját e kérdést illetően úgy és annyiszor, ahogyan és ahányszor kellett volna.

Szájkosáron keresztül, bizonyos mértékben kiszolgáltatva, az újságíráshangja nem érvényesülhetett abban a szellemben, amelynek felismeréséről éppen Antonescu tábornok, államvezető miniszterelnök a közelmúltban tett tanúságot, kérve a sajtó szabad bírálatát.

Ez a nyilatkozat, amely nyíltan és kertelés nélkül kimondta, hogy az ország közéletének szüksége van a sajtó becsületes és tárgyilagos bírálatára, visszaadta azt a bizalmat, amit az újságíró már rég elvesztett. Nem tudták felismerni, hogy az egyesek számára kis kellemetlenséget jelentő sajtóbírálat milyen döntő tényezője az ügyek becsületes vitelének, nem tudták megérteni, hogy a bíráló újságíró nem egyéni kedvtelésből cselekszik, hanem azért, mert a közönség szócsové. Nem lehetett bírálatot gyakorolni a legkisebb és legjelentéktelenebb helyi ügyekről sem — mert a vidéki hatalmasságok egyéni érdekeit állandóan és nem ok nélkül összetévesztették a közügyekkel.

Természetes, hogy nincs helye az örökös gáncoskodásnak, a kormányzat munkája elleni ellenséges légkörteremtésnek akkor, amikor ilyen rendkívüli körülmények között új rendszer bekövetkezésén fáradoznak. Azonban ez nem jelenítheti azt, hogy a közvélemény nem nyilatkozhatik meg a becsületes sajtó hasábjain, nem jelenti azt, hogy a nyomdafesték csak azokat a szavakat rögzítheti papírra, amelyek a dicséret, a talpnyalás himnuszait adják. A sajtó olyan fegyvertársa a kormányzatnak, hogy önmaga elleni vétek lenne ezt a fegyvertársat guzsbakötni — amire különben szemmel láthatóan nincs kedve **Antonescu** tábornok államvezetőnek.

1941

Michel-bélyegkatalógusok

megérkeztek a

„CULTURA”

könyv- és papírkereskedésbe. (Fehér-kereszt épület.)

Telefon: 20—66.

Szervezzén

a Magyar Népközösség műkedvelői előadásokat a hivatásos színészet helyébe

Ismét valami, amit elsodort tőlünk az élet:

Románia magyar közönsége számottevő magyar színjátszás nélkül maradt.

Az új rendeződés következtében határvonal választ el az erdélyi magyar színjátszás, legszínvonalasabb társulatától, a kolozsvári Thália együttese már nem látogatja a jövőben végig mindazokat a városokat, amelyek az utóbbi időben hovatovább kiegészítő részévé váltak a központi, kolozsvári magyar színikerületnek. De vállalkozó minden bizonnal akadna, hogy átvegye a Thália örökségét, ám a helyzet az, hogy a magyar színészek vonatkozásában is ugy létszámbeli, mint minőség-jellegű hiány következik be úgy, hogy a hivatásos magyar színjátszásnak valóban súlyos gondokkal kell most már megküzdenie Romániában.

Amikor ezeket a megállapításokat papírra vetjük, ugyanakkor felvetjük a kérdést, vajjon a helyzet alakulását egyszerű tudomásulvétellel intézhetjük el, vagy pedig szükséges-e a hosszabb időzés, a gondoskodás ennél a fontos magyar közművelődési kérdésnél? A válasz, úgy érezzük, csak az lehet: **megoldást kell és lehet is találni.** A kormányzat ismételt kinyilatkoztatása arról, hogy a Romániában élő magyarság népi fejlődését, művelődését és nyelvének, művészetének ápolását senki sem kívánja megakadályozni, megnyitja a lehetőségeket az új feladatok előtt álló magyar vezetőknek s ezek között a feladatok között nem áll utolsó helyen a színjátszás ügye.

Most már végleg és visszavonhatatlanul arra az álláspontra kell helyezkedni, hogy

Romániában a magyar színjátszás nem lehet üzleti vállalkozás.

Anyagi és erkölcsi szempontból egyaránt mellőzhetetlen követelmény ez. A magyar színészetet, az élő magyar szó ápolását új alapokon kell megszervezni és egészen bizonyos, hogy a kormány segítőkészet nyújt erre.

Mi lehet a cél akkor, amikor egyrészt szervezett társulatok, másrészt színész-anyag nélkül maradtunk? A válasz egyszerű:

a magyar színészetnek itt a műkedvelés alapjaira kell helyezkednie.

Az ittmaradt művészi erők bevonásával, a mult tapasztala-

tainak felhasználásával, az összes lehetőségek maradéktalan kihasználásával haldéktalanul hozzá kell látni a műkedvelő-színjátszás művészi megszervezéséhez, amihez az anyagi szervezés munkájának kell csatlakoznia.

A műkedvelés az ittélő magyarság számára megszűnik mint kedvtelés, megszűnik mint komolytalan, jóleső játék. Nagy feladat hárul mindazokra, akik szeretik a színpadot s akik ezideig bármilyen okból is törődtek a színjátszással. Talán egyik legfontosabb tennivaló, egyik legnagyobb jelentőségű közművelő munka az élő magyar szó elnémulásának megakadályozása, mert

nagy, pótolhatatlan veszteség lenne, ha nem lenne többet magyar színpad Romániában,

ha kikapcsolódnék a magyar közönség életéből a színjátszás.

Magyar Népközösségünk, amely épp a legutóbbi időkben bebizonyította, hogy tudja mi a népművelő munka, aki tényekkel igazolta, hogy igenis lehet az ugynevezett politikán túl is fáradozni a magyarság tömörítésén s lelkének csiszolásán, minden bizonytal megérti és napirendre is tűzi a nagy feladatot, amelyet a romániai magyar színjátszás terén bekövetkezett új helyzet vállára rótt.

A német ember pontos és mindent organizál.

Német nászutaspár érkezik meg egy olasz hotelbe és amint a hotelszobában magukra maradnak, így szól a férfi:

— Mein Schatz, a mi szerelmi életünket természetesen szabályozni kell.

— Igen, mein Schatz.

— Also ich schlage vor, hogy minden kedden és pénteken fogunk csókolózni.

— Igen, mein Schatz.

— Also ma csütörtök van, schlaf gut mein Schatz.

Grün válófélben van és panaszkodik Kohnnak, aki elvált ember:

— Érdekes, hogy mennyivel többbe kerül egy válás, mint egy házasság.

Kohn hamiskásan hunyoritva feleli:

— De többet is ér! . . .

Kohn kétségbeesett arccal ül a kávéházban. Odamegy hozzá a Grün és megkérdi tőle:

— Na, mi az, Kohn, mért vagy olyan betropetzt?

— Ne is kérdezd, — sóhajtja Kohn — megcsalt a feleségem.

— Hát bizony ez egy óriási baj, — mondja Grün — rettenetes érzés lehet, amikor az ember először rájön, hogy a felesége megcsalta.

— Mi az, hogy először? — hördül fel erre Kohn — tizedszer!

A közélet betegágyánál

nem kuruzslásra, hanem radikális gyógykezelésre van szükség

Az ország minden polgára, mindenki aki munkából és munkájával a közösség érdekeit szolgálja, várakozással teljesen tekint Bucuresti felé.

Millió és millió ember Bucurestiből várja a gyógyszert, a csodatevő idegcsillapítót, amitől az ország közvéleménye megnyugszik, megcsendesedik.

Mert — és ezt mindenki tudja, mindenki érzi és éppen Antonescu tábornok miniszterelnök, államvezető legutóbbi megállapításainak megfelelően a sajtónak egyenesen kötelessége megállapítani, — az országban az idegesség, a nyugtalanság tetőfokára hágott. Nyugtalan légkörben nyugtalan emberek élnek ebben az országban s

nyugtalan emberek nem képesek nyugodt munkára.

Márpedig az ország legfőbb érdeke, ami inkább, mint bármikor, parancsnak számít, a békés, termelő és eredményes munka megindulása.

Sem háborút viselni, sem békét megtartani nem lehet a gazdasági élet zavartalan menete nélkül. Ott, ahol megáll, vagy csak fennakadást is szenved a munka, megteremtődik az a zavaros, amelyben annyian szeretnek halászni — a maguk hasznára és a közösség kárára. Nem hiába nevezik az ország gazdasági életét az állam vérkeringésének. Nem hiába hasonlítják össze az országot a testi szervezettel, amelynek tápanyagelosztását a gazdasági termelés érhálózata biztosítja. Mert bárhol is mutatkozzék zavar ebben a körforgásban, bárhol is jelentkeznek betegségtünet a gazdasági életben, ez a zavar a termelés és fogyasztás, a két döntő gazdaságpolitikai tényező egyensúlyhelyzetének felborulásához vezet.

Rend, nyugalom, fegyelem, termelő munka.

Olyan politikai jelszavak ezek, amelyeket soha sem lehet elcsépelni — feltéve, ha komolyan veszik a jelmondatok lényegét. Minden kísérlet, ami ennek megváltoztatására irányul, minden ellenkező törekvés merénylet az államélet ellen, aminek árát milliónyi polgár fizeti meg, esetleg ezrek és ezrek életével. Nem egyéni érdek tehát, amikor a kisemberek összességének minden egyes tagja azt óhajtja, hogy zavarmentes, a folytonosság elvén alapuló termelőmunka feltételeit biztosítsák az országban. Nincs helye zavargásoknak, heves kezdeményezéseknek akkor és ott, amikor és ahol a régen sürgetett és követelt tekintélyuralmi rendszer állott az ország élére.

Ennek a tekintélyuralmi rendszernek pedig kétségtelenül az a legelső, legfontosabb feladata, hogy visszaállítsa a bizalmat, megszüntesse a bizonytalanság érzését, szilárd egyensúlyi helyzetet teremtsen és nyugalmi állapot teremtésével a termelő munkát szóhoz juttassa.

Minden láz elmulik, a sebek beheggednek, a Nagy Várászló, az idő minden forrongást lehiggaszt s a munka az egyetlen hatásos gyógyszere minden rendkívüli állapotnak. Ezt várja az ország az új államigazgatási rendszertől és bizalommal várja, mert az állam legmagasabb érdekeinek felismerése csak ennek jegyében történhetik meg.

Revízióra

kerülnek a patikajogok - Megvizsgálják és megrostálják a „hagyományos“, de káros bérletrendszert

Nem elegendő egy-egy ötletet felvetni, azt napirenden kell tartani és újra, meg újra emlékeztetébe kell idézni azoknak, akikre tartozik. Ezt az elvet követte az **Ország-Világ**, amikor a gyógyszerész-kérdés felvetésénél nem elégedett meg azokkal az elismerésekkel, amelyek az errevonatkozó cikket illetően megnyilvánultak, hanem újabb és újabb adatokkal támasztotta alá azt a ténymegállapítást, hogy a **gyógyszerszakma helyzetének felülvizsgálására mulhatatlan sürgősséggel rá kell térni!**

A gyógyszerárak megfizethetetlen drágulása, a tehetetlenség, amellyel a beteg emberek a gyógytáruk árdiktátúrájával szemben állanak, a kiváltságos helyzet, amellyel a gyógyszerszakma kihasználja a szinte korlátlanul látszó lehetőségeket — mindezek olyan szempontok, amelyek arra készítették az **Ország-Világot**, hogy bőségesen foglalkozzék a panaszokkal és megállapítottuk, hogy addig, amíg a jelenlegi helyzet fennáll, változás nem következhetik be. Tény és való, hogy amíg a gyógyszerszakmában be nem vezetik a szabad versenyt, amíg a legfontosabb közszükségleti cikk, a gyógyszerárú terén nem alkalmazzák a legszigorubb árelenőrzést és

amíg véget nem vetnek a ma bérleti rendszernek, addig sok-sok szenvedő ember marad szabad zsákmánya a szakmán eluralkodott mérhetetlen nyereszkeskedési szellemnek.

Tisztelet a kivételnek, a gyógyszerész szakmában sem lehet általánosítani, mint bárhol máshol is akadnak kivéte-

lek. Ám az a helyzet, hogy míg bármelyik másik szakmában a kivételek úgy határozzák meg áraikat, ahogyan akarják, annyi hasznot számítanak, amennyit akarnak, — addig ebben a szakmában ez lehetetlen. A haszon jellegét és nagyságát általában az a körülmény határozza meg, hogy egész sereg gyógytárnál két, sőt három tulajdonos is lesi a bevételt és egyik sem akar a másik mögött maradni a haszon tekintetében. A kitudja milyen ősi jogon patikajoggal bíró tulajdonos ugyanannyit akar keresni, mint a bérlő és sok esetben, amikor albérlő is szerepel, az sem akar hátramaradni a másik kettő mögött.

Amint értesülünk, az Ország-Világ fáradsága nem volt hiábavaló. Megbízható helyről nyert tájékoztatás szerint illetékes helyen komolyan foglalkoznak a patikajogok és bérletek felülvizsgálatának kérdésével, mert tisztában vannak azzal, hogy olyanok tartják kezükben a jogot, akik a tulajdonukat képező gyógytárnak még környékére sem mennek, más városban laknak s csak a távolból inkasszálnak: havonta nehéz pénzeket vágnak zsebre. Mindennek oka az, hogy a gyógyszerszakmában, mintha csak történelmi területenkivüliséget élvezne, változatlanul uralkodnak az ősi kiváltságok. Mintha a világon évtizedek, sőt gyakran évszázadok óta semmi sem változott volna, a multból áttestált patikajogok pompás fejőstehénnek bizonyulnak manapság is, amikor

az áldásos bérleti rendszer lehetővé teszi a busás jövedelemnek minden munka nélkül való biztosítását.

Mert érthető és indokolt az, hogy a legközelebbi hozzátartozók folytassák azt, ami örökségképpen rájuk maradt. De az már teljesen érthetetlen, hogy a gyógytárak privilegizált helyzete lehetetlenné tegye a verseny kialakulását, ami egészségtelen gazdaságpolitikai körülményeket eredményezhet csupán.

Bucurestiben tehát azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy elrendelik a patikajogok és bérletek felülvizsgálását.

Megvizsgálják, kik azok, akik kétes úton megszerzett jogokkal munka nélkül jutnak jövedelemhez, sőt álláshalmozókká lesznek a kedvező körülmények következtében.

Igen, ennek az eljárásnak már éppen itt lenne az ideje. Bele kell nyulni ebbe a darázsfészekbe, hiszen ha a kofákat, meg a sarki füszerest megrendszabályozták s a gazdasági élet minden vonatkozására kiterjesztették az ellenőrzést semmi sem teszi indokolttá, hogy a gyógytáru kereskedelem — mert hiszen a gyógyszerészet végeredményében ez, — kivételt képezzen, hiszen valóban nélkülözhetetlen, egészen elsőrendű közszükségleti cikkről van szó!

Nyugodtan a fogához verheti a garast, ha
MENTHONAL
fogpasztával ápolja.

Magunk közt maradjon . . .

Lapunk más helyén megemlékezünk a romániai magyar színjátszás új válságáról, ami jelenleg a színész-hiányban mutatkozik meg. Bizony, sok-sok magyar színész távozott el tőlünk, hogy új hazában, magyar nyelvterületen keresen megélhetést és amikor ezt megállapítjuk, vizsgáljuk meg kissé, ki is tehet erről. Mert ne tessék mosolyogni és ne tessék azt mondani, hogy „soha nagyobb baj ne legyen“. Bizony komoly veszteséget jelent a színpad komolyan nem vett, mégis nagy kulturmunkát végző színészkatonáinak távozása. Ha pedig ezt tudomásul vesszük és ennek megfelelően vizsgáljuk a kérdést, meg kell állapítanunk azt is, hogy igenis:

Románia magyar közönsége magára vessen azért, mert így történt.

Kár bünbakkokat keresni, mert kétségtelen, hogy a mult zavarai és

a jelen fordulata kizárólag az erdélyi magyar közönség magatartására vezethetők vissza.

Bizony, elsősorban azok, akik valóban tehték volna, közönyösek voltak a magyar színészek létküzdelméi iránt, ami pedig nem egyéni ügy, hanem közvetve magyar közművelődési probléma.

Áldozatokat hozni nem tudtunk s ime a következők, színészek nélkül maradtunk.

De a mult hibáit felidézni és sópáncolni — nem elegendő. Térjen végre magához Románia magyar közönsége és vállalja azokat a kötelezettségeket, amelyeket népi érdekei és helyzete rónak rá. Vegyen példát a magyarság a kisebbségi sorban is nagy erőt, példátlan egységet képviselő németsegtől s becsülje meg még menthető értékeit. Lapunkban most felvetjük az ittélő magyarság számára az egyetlen színházmentő lehetőség ötletét:

mindent meg kell tenni a műkedvelő-színjátszás fejlesztésére.

S amikor ezt az elgondolásunkat napirendre hozzuk, idézzük a jugoszláviai példát, ahol évek hosszú során keresztül ebből a talajból táplálkozott a magyar színházkedvelő közönség. Jugoszláviában, ahol egyetlen szervezett magyar szintársulat sem működhetett,

a műkedvelők voltak azok, akik színpadokat állítottak fel és ezekről a színpadokról becsületes törekvéssel hangzott fel az élő magyar szó.

Ha már a multban hibákat követtünk el színészetünkkel szemben, legalább most ismerjük fel a helyzetet és vállaljuk azokat a kötelezettségeket, áldozatokat és feladatokat, amelyeket a műkedvelő színjátszás komoly, színvonalas megszervezése jelent . . .

Ország-Világ

(ERDÉLYI ÉLET)

GELLER ÖDÖN

társadalmi, művészeti és irodalmi országos riportlapja.

(Bejegyzve: Trib. Arad, Secția III-a Con.

Dos. Nr. Pres. 8./1938/2.)

LAPUNK KIZARÓLAG ELŐFIZETÉS UTJÁN KAPHATÓ.

Előfizetés egy évre: pénzügyeseknek, vállalatoknak, nagykereskedőknek, kávéházaknak és külföldre 1500, magánosoknak 1200, köztisztviselőknek és nyugdíjasoknak 800 lei.
Hirdetési árszabályzatunk a sajtó és propagandaügyi alminisztérium hirdetési igazgatósága által van megállapítva.

ARDEALI SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ARAD,
Str. Cloșca 14. Telefon: 15—25.

Szerkesztőségi órák: d. e. 8—12-ig, d. u. 4—6-ig.

Nyomda: „Phönix“, Arad, Piața Plevnei 2. Telefon: 16—39.

Pénzfelvétellel — pecséttel ellátott hivatalos nyugalomban — csak fényképes igazolvánnyal rendelkező kiadóhivatali megbízottak vannak feljogosítva!

Semmi kifogásunk sincs az ellen, ha lapársaink átveszik eredeti cikkeinket, de csakis lapunk vagy církiróink megnevezésével!

—ÉJJEL-NAPPAL szívesen dolgozunk a közönségért,
— dolgozzék a közönség is velünk. Minden közérdekű közleménynek helyet adunk, — minden igaz sort továbbítunk.
Ne sajnálja senki az idejét: önmagának és embertársainak használ, ha nem hallgatja el mondanivalóját! Az „Ország-Világ“ huszonkilenc év óta tántoríthatatlanul állja a helyét,
— mindig és mindenütt a közönségért a közönséggel!